

Na podlagi šestega odstavka 24. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV), izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO **o ravnanju z gradbenimi odpadki**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina in namen)**

(1) Ta uredba s ciljem spodbujanja krožnega gospodarstva in doseganja ciljev priprave za ponovno uporabo in recikliranje gradbenih odpadkov določa:

1. obvezna ravnanja z gradbenimi odpadki na gradbiščih, in v okviru tega obveznost ločenega zbiranja:

1.1. zemeljskega izkopa zgornjega dela tal in njegovo oddajo v predelavo v izkopano rodovitno zemljo,

1.2. drugih gradbenih odpadkov in njihovo oddajo v predelavo v nadomestne gradbene materiale,

2. zahteve za selektivno izločanje gradbenih materialov pri odstranitvi objektov (rušenju), ter vzpostavitev ločenega zbiranja za pri tem nastale gradbene odpadke,

3. zahteve za predelavo gradbenih odpadkov, nastalih na gradbišču, v premični napravi, za uporabo na istem gradbišču, in

5. zahteve za zbiralca gradbenih odpadkov in obvezna ravnanja z gradbenimi odpadki v zbirnih centrih.

(2) Za vprašanja v zvezi z odpadki, ki niso posebej urejena s to uredbo, in splošnimi pogoji ravnanja z odpadki, se uporabljata zakon, ki ureja varstvo okolja in predpis, ki ureja odpadke.

2. člen **(izrazi)**

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. **izvajalec gradnje** je izvajalec iz zakona, ki ureja graditev in izvirni povzročitelj odpadkov iz zakona, ki ureja varstvo okolja;

2. **obdelava gradbenih odpadkov** je obdelava odpadkov iz zakona, ki ureja varstvo okolja;

3. **oddaja gradbenih odpadkov** je oddaja odpadkov iz predpisa, ki ureja odpadke;

4. **odstranjevanje gradbenih odpadkov** je odstranjevanje odpadkov iz zakona, ki ureja varstvo okolja;

5. **pošiljka gradbenih odpadkov** je pošiljka odpadkov iz predpisa, ki ureja odpadke;

6. **predelovalec gradbenih odpadkov** je predelovalec iz predpisa, ki ureja odpadke;

7. **priprava gradbenih odpadkov za ponovno uporabo** je postopek predelave odpadkov, pri katerem se proizvodi iz materialov mineralnega izvora ali sestavni deli teh proizvodov, ki so postali odpadki, pripravijo za ponovno uporabo za isti namen kot so se uporabljali prvotni gradbeni proizvodi ali njihovi sestavni deli, brez kakršne koli druge predobdelave; in

8. **stranski gradbeni proizvod** je snov ali predmet, ki nastane pri gradbenih delih in izpolnjuje pogoje za stranski proizvod iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

(2) Izrazi **gradbeni odpadki**, **ponovna uporaba**, **povzročitelj odpadkov**, **preprečevanje odpadkov**, **recikliranje odpadkov**, **nevarni odpadek**, **ravnanje z odpadki**, **zasipanje z odpadki**

in tla so opredeljeni v zakonu, ki ureja varstvo okolja, izraza **naplavine in podzemna voda** sta opredeljena v zakonu, ki ureja vode, izrazi **gradnja, gradbišče, investitor, objekt, nadzornik in začetek gradnje** so opredeljeni v zakonu, ki ureja graditev, izrazi **evidenčni list, predhodno skladiščenje odpadkov, skladiščenje odpadkov, začasno skladiščenje odpadkov, zbiralec in zbirni center** so opredeljeni v predpisu, ki ureja odpadke, izrazi **degradacija tal, gradbeni inženirski objekt, izlužek, mineralne nečistoče, mineralne surovine, nadomestni gradbeni material, odpadki mineralnega izvora, odvzete naplavine, parametri onesnaženosti, predelava zemeljskega izkopa zgornjega dela tal v izkopano rodovitno zemljo, premična naprava, spodnji del tal, temeljna podlaga, vodovarstveno območje, zemeljski izkop, zgornji del tal ali rodovitna zemlja** so opredeljeni v predpisu, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, izraz **PCB** pa v predpisu, ki ureja odstranjevanje polikloriranih bifenilov in polikloriranih terfenilov.

3. člen (uporaba)

(1) Ta uredba se uporablja za gradbene odpadke iz poglavja 17 s seznama odpadkov. Seznam odpadkov iz prejšnjega stavka je seznam odpadkov iz priloge Odločbe Komisije z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L št. 226 z dne 6. 9. 2000, str. 3), zadnjič spremenjene s Sklepom Komisije z dne 18. decembra 2014 o spremembi Odločbe Komisije 2000/532/ES o seznamu odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 370 z dne 30. 12. 2014, str. 44), (v nadaljnjem besedilu: Odločba 2000/532/ES).

(2) Ta uredba se ne uporablja za druge odpadke, ki nastajajo na gradbiščih, kot so npr. odpadna embalaža in komunalni odpadki.

(3) Določbe te uredbe, ki se nanašajo na zemeljski izkop ali odvzete naplavine, se ne uporabljajo za izkopani material na kopnem ali pri poglobljanju morskega ali rečnega dna z bagranjem, v katerem je več kot 50 volumskih odstotkov mineralnih nečistoč. Izkopani material iz prejšnjega stavka šteje za mešanico odpadkov, s katero je treba ravnati tako, kot z odpadki, ki so v tej mešanici mineralne nečistoče.

(4) Pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo azbest, je treba upoštevati tudi določbe predpisa o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest, in predpisa o pogojih, pod katerimi se lahko pri rekonstrukciji ali odstranitvi objektov in pri vzdrževalnih delih na objektih, instalacijah ali napravah odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest.

(5) Pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo PCB, je treba upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odstranjevanje polikloriranih bifenilov in polikloriranih terfenilov.

(6) Pri ravnanju z gradbenimi odpadki na gradbiščih, pri katerem lahko prihaja do emisije delcev, je treba upoštevati tudi določbe predpisa, ki določa pravila ravnanja pri izvajanju gradbenih del na gradbišču, zahteve za gradbeno mehanizacijo in organizacijske ukrepe na gradbišču z namenom preprečevanja in zmanjševanja emisije snovi v zrak (delcev), ki pri tem nastajajo.

II. OBVEZNOSTI INVESTITORJA IN IZVAJALCA GRADNJE

4. člen

(obveznosti investitorja)

Investitor mora:

1. zagotoviti, da se pred začetkom izvajanja gradbenih del z območja gradbišča ter iz obstoječega objekta, če gradnja vključuje na primer tudi odstranjevanje (rušenje) takega objekta, v skladu s predpisi oddajo v nadaljnjo obdelavo vsi odpadki, ki se ne razvrščajo med gradbene odpadke, kar velja zlasti za nevarne odpadke in kosovne odpadke, ter vse snovi ali predmete, iz katerih bi med gradnjo lahko nastali odpadki, ki jih ni možno razvrstiti med gradbene odpadke ali med komunalne odpadke,

2. s ciljem preprečevanja odpadkov zagotoviti ponovno uporabo gradbenega proizvoda, ki ne vsebuje nevarnih snovi in je naravna snov ali predmet, izločen iz obstoječega objekta, kadar ni potrebno preverjanje bistvenih značilnosti proizvoda, in je ta neposredno uporaben pri gradnji kot nestrukturni del stavbe,

3. s ciljem preprečevanja odpadkov pred začetkom gradbenih del zagotoviti posnetek ničelnega stanja tal v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja tal, če je v projektu gradnje določeno, da se bosta neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki bosta izkopana med gradbenimi deli, zagotovo uporabila v svojem prvotnem stanju (neobdelana) za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana,

4. zagotoviti izdelavo načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki in izdelavo dopolnitve tega načrta v skladu s 6. členom te uredbe,

5. imenovati osebo izvajalca gradnje, ki je na gradbišču odgovorna za ravnanje z odpadki v skladu z načrtom gospodarjenja z gradbenimi odpadki,

6. hraniti dokumentacijo o ponovno uporabljenih gradbenih proizvodih, o odpadkih, ki so na gradbišču nastali med gradnjo, in o ravnanju z njimi, ki je v skladu s predpisi s področja graditve sestavni del dokazila o zanesljivosti objekta, najmanj pet let po pridobitvi uporabnega dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo graditev ali pet let po zaključku gradnje, če pridobitev uporabnega dovoljenja ni zahtevana v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, ter jo na zahtevo posredovati ministrstvu, pristojnemu za okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ali inšpektorju, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: pristojni inšpektor).

5. člen (obveznosti izvajalca gradnje)

(1) S strani investitorja izbrani izvajalec gradnje mora:

1. ravnati z gradbenimi odpadki, ki nastajajo na gradbišču ali se nahajajo na območju gradbišča, v skladu z načrtom gospodarjenja z gradbenimi odpadki iz 6. člena te uredbe,

2. do začetka gradnje zagotoviti naročilo za prevzem gradbenih odpadkov, iz katerega morajo biti razvidni podatki o prevzemniku (zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu njihove obdelave v skladu z načrtom gospodarjenja z gradbenimi odpadki), številka gradbenih odpadkov, ocenjena količina nastalih gradbenih odpadkov, naslov gradbišča, ki ga zadeva prevzem gradbenih odpadkov, in podatki o gradbenem ali drugem dovoljenju za gradnjo. Tako naročilo za prevzem gradbenih odpadkov mora na zahtevo pokazati pristojnemu inšpektorju,

3. pri dodeljevanju številke odpadkov zagotoviti, da z odpadki, ki se jim v skladu s seznamom odpadkov lahko pripiše oznaka za nevarni in nenevarni odpadek (odpadki z zrcalno številko), ravna kot z nevarnimi odpadki, dokler niso ovrednotene njihove nevarne lastnosti,

4. zagotoviti osebo iz 5. točke prejšnjega člena za nadzor nad količinami in vrstami nastalih gradbenih odpadkov na gradbišču in njihovi oddaji ter skladnost ravnanja odpadki s podatki iz načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki,

5. izpolnjevati in potrjevati evidenčne liste za pošiljke odpadkov, ki se pošiljajo z območja gradbišča zbiralcu odpadkov ali izvajalcu njihove obdelave ali prevzemajo na gradbišču za namen gradnje,

6. v primeru, da pri gradnji na gradbišču naleti na odpadke, ki niso navedeni v načrtu gospodarjenja z gradbenimi odpadki iz 6. člena te uredbe, le-te pred nadaljevanjem gradnje začasno skladiščiti in o tem obvestiti investitorja. Ta zagotovi ustrezno dopolnitev načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki in odloči o oddaji zbiralcu odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov, oddajo odpadkov v nadaljnjo obdelavo pa zagotovi izvajalec gradnje,

7. zagotoviti, da se gradbeni odpadki na gradbišču začasno skladiščijo v skladu z 10. členom te uredbe in ločeno po posameznih vrstah s seznama odpadkov, vsaj za les, mineralne frakcije (beton, opeka, ploščice in keramika, kamni), kovine, steklo, plastiko in mavec, ter ločeno od drugih odpadkov tako, da ne onesnažujejo okolja, z njimi pa je treba ravnati tako, da jih je mogoče obdelati skladno s hierarhijo ravnanja z odpadki iz zakona, ki ureja varstvo okolja,

8. za zemeljski izkop zgornjega dela tal, ki je namenjen za predelavo v izkopano rodovitno zemljo, zagotoviti ločeno zbiranje ter oddajo zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu predelave zaradi njegove nadaljnje obdelave,

9. zagotoviti, da se za gradnjo na gradbišču, kjer je bil izkopen, uporabi le zemeljski izkop, ki izpolnjuje pogoje iz 1. a) točke prvega odstavka 9. člena te uredbe,

10. v primeru, da gradbenih odpadkov ni mogoče začasno skladiščiti na gradbišču ali na območju objekta, v katerem se izvajajo gradbena dela, le-te neposredno po nastanku ločeno po posameznih vrstah s seznama odpadkov začasno skladiščiti v zabojnikih, ki so nameščeni na gradbišču ali ob objektu, kjer se izvajajo gradbena dela, in so prirejeni za odvoz gradbenih odpadkov brez prekladanja,

11. v primeru, da pri rekonstrukciji ali odstranitvi objekta (rušenju) ali delni odstranitvi objekta ni mogoče preprečiti mešanja gradbenih odpadkov, zagotoviti, da se pred rekonstrukcijo ali odstranitvijo objekta ali delno odstranitvijo objekta izločijo iz objekta nevarni gradbeni odpadki ter oddajo zbiralcem nevarnih odpadkov ali izvajalcem obdelave teh odpadkov,

12. zagotoviti, da se gradbene odpadke na gradbišču začasno skladišči največ do konca gradbenih del, vendar ne več kakor eno leto,

13. zagotoviti, da se zemeljski izkop ali odvzete naplavine, ki niso pridobljeni na gradbišču, uporabijo za gradnjo na gradbišču samo, če so za njihovo uporabo izpolnjeni pogoji iz uredbe, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o uporabi nadomestnih gradbenih materialov,

14. zagotoviti vodenje evidence o nastajanju odpadkov na gradbišču in ravnanju z njimi iz 7. člena te uredbe, in

15. izdelati letno poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi v skladu s prvim odstavkom 8. člena te uredbe ter poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi na gradbišču v skladu s tretjim odstavkom 8. člena te uredbe, ki ga izroči investitorju in je sestavni del dokazila o zanesljivosti objekta v skladu s predpisi s področja graditve.

(2) Izvajalec gradnje šteje za izvirnega povzročitelja vseh odpadkov, ki nastanejo na gradbišču v času gradnje.

(3) Če izvajalec gradnje v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarsko dejavnost pravnih oziroma fizičnih oseb, preneha ali ne sme izvajati storitev gradbene dejavnosti ali je v postopku zaradi insolventnosti, se za izvirnega povzročitelja gradbenih odpadkov, odpadne embalaže in drugih komunalnih odpadkov, ki nastajajo na gradbišču v času gradnje, do imenovanja novega izvajalca gradnje v skladu s predpisi s področja graditve, šteje investitor.

6. člen

(načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki)

(1) Investitor mora za vsako gradbišče posebej zagotoviti pripravo načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki.

(2) Izvajalec gradnje izvaja načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki.

(3) Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki iz prvega odstavka tega člena mora glede na vrsto in količino gradbenih odpadkov vsebovati najmanj:

1. v fazi priprave projekta za izvedbo (PZI) ali projekta za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist:

a) podatke o masi nastalih stranskih proizvodov ali ponovno uporabljenih proizvodov,
b) podatke o masi nastalih odpadkov, ločeno po številkah odpadkov,
c) podatke o masi odpadkov, pripravljenih za ponovno uporabo,
č) podatke o izločanju nevarnih odpadkov pred odstranitvijo objekta ali delno odstranitvijo objekta, če gradnja obsega odstranitev ali delno odstranitev obstoječega objekta,

d) podatke o prostornini zemeljskega izkopa, vključno s podatki o zemeljskem izkopu zgornjega dela tal, ki je namenjen za predelavo v izkopano rodovitno zemljo, ali odvzetih naplavin in ravnanju z njimi,

e) podatke o prostornini uporabljenega zemeljskega izkopa ali odvzetih naplavin, ki niso nastali zaradi izvajanja gradbenih del na istem gradbišču,

f) opis sistema ločenega zbiranja odpadkov na gradbišču,

g) podatke o začasnem skladiščenju odpadkov po številkah odpadkov, vključno z odpadki, ki se skladiščijo ločeno zaradi oddaje v pripravo za ponovno uporabo,

h) podatke o vrstah in količinah odpadkov, za katere je zagotovljena obdelava na gradbišču,

i) podatke o obdelavi odpadkov (lastna obdelava, oddaja zbiralcem odpadkov, oddaja izvajalcem obdelave), ločeno po masi in vrstah odpadkov, predvidenih za oddajo v predelavo v nadomestne gradbene materiale,

j) opis predvidenih tehničnih, organizacijskih in drugih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov z navedbo časa izvedbe,

k) opis ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje in človekovo zdravje pri začasnem skladiščenju odpadkov v skladu s to uredbo in prepisom, ki ureja odpadke, in

l) opis ukrepov in nalog, povezanih z varstvom pred požarom pri ravnanju z odpadki,

2. pred začetkom izvajanja gradnje dodatno še:

a) naziv izbranega izvajalca gradnje ali izvajalcev gradnje,

b) podatke o zbiralcih odpadkov in izvajalcih obdelave odpadkov, katerim mora izvajalec gradnje oddati na gradbišču nastale odpadke, po vrstah odpadkov, in

c) ukrepe iz okoljevarstvenega soglasja ali okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo odpadkov na gradbišču na premični napravi iz 11. člena te uredbe,

3. med izvajanjem gradnje: popravek ali dopolnitev podatkov iz 1. ali 2. točke tega odstavka v primeru, da na gradbišču v času gradnje nastanejo odpadki, ki niso navedeni v 1. točki tega odstavka, ali če se dejanske količine odpadkov za več kot 20 odstotkov razlikujejo od ocenjenih količin iz 1. točke tega odstavka, ali je potrebno na gradbišču nastale odpadke oddati zbiralcu odpadkov ali izvajalcu obdelave odpadkov, ki ni naveden v 2. točki tega odstavka.

(4) Investitor mora v načrtu gospodarjenja z gradbenimi odpadki v zvezi s predvidenimi količinami gradbenih odpadkov in z načini njihove obdelave upoštevati tudi:

1. usmeritve iz operativnega programa varstva okolja na področju gradbenih odpadkov, in

2. priporočila Protokola EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov in Smernice za presojo ravnanja z odpadki pred rušenjem in obnovo zgradb - Ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov v EU, ki sta objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Če je v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, za gradnjo predpisana pridobitev gradbenega dovoljenja, ali če gre za gradnjo na podlagi projekta za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist, mora investitor k projektni dokumentaciji za izvedbo gradnje ali za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist

priložiti načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki z vsebinami iz 1. in 2. točke tretjega odstavka tega člena.

(6) V primerih iz prejšnjega odstavka, za katere je bila izvedena presoja vplivov na okolje ali predhodni postopek, mora investitor za načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki predhodno pridobiti potrditev ministrstva, s katero izkazuje skladnost z veljavno zakonodajo in pogoji iz okoljevarstvenega soglasja oziroma iz odločbe o predhodnem postopku.

(7) Ne glede na peti odstavek tega člena načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki ni treba priložiti k projektni dokumentaciji za izvedbo gradnje, če:

1. gre za gradnjo enostavnega ali nezahtevnega objekta ali za gradnjo v zvezi s spremembo namembnosti v skladu s predpisi, ki urejajo gradnjo,
2. pri gradnji ne nastajajo nevarni gradbeni odpadki, in
3. je prostornina zemeljskega izkopa pri celotni gradnji manj kot 500 m³.

(8) Če se je v okviru gradnje izvedla tudi odstranitev (rušenje) ali delna odstranitev obstoječega objekta ali je bilo zaradi odstopanj med gradnjo potrebno dopolniti načrt gospodarjenja z odpadki s 3. točko tretjega odstavka 6. člena te uredbe, je treba takoj ob zaključku gradbenih del o tem obvestiti inšpektorat, pristojen za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat) in priložiti obrazložitve teh odstopanj.

(9) V primeru iz petega odstavka tega člena so evidenčni listi o pošiljkah gradbenih odpadkov in poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi na gradbišču, vključno z izjavo iz četrtega odstavka 8. člena te uredbe, sestavni del dokazila o zanesljivosti objekta v skladu s predpisi s področja graditve.

(10) Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki lahko izdela oseba, ki izpolnjuje pogoje za skrbnika varstva okolja iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

(11) Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki je treba izdelati na obrazcu, ki ga ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(12) Investitor mora načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki hraniti najmanj pet let po koncu gradnje in ga na zahtevo posredovati ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju.

(13) V primeru iz petega odstavka tega člena je načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki sestavni del PZI ali projekta za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist.

7. člen

(evidenca o nastajanju gradbenih odpadkov in ravnanju z njimi)

(1) Izvajalec gradnje mora voditi evidenco o nastajanju gradbenih odpadkov in ravnanju z njimi v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, ločeno po posameznih gradbiščih, na katerih izvaja svojo dejavnost.

(2) Evidenca iz prvega odstavka tega člena vsebuje poleg podatkov iz predpisa, ki ureja odpadke, tudi podatke o:

1. prostornini in masi neonesnaženega dela tal in drugega prisotnega materiala, ki sta bila brez obdelave uporabljena za gradnjo na gradbišču, kjer sta bila izkopana,
2. masi stranskih proizvodov in proizvodov, oddanih v ponovno uporabo,
3. masi zemeljskega izkopa zgornjega dela tal, ki je bil oddan v nadaljnjo predelavo v izkopano rodovitno zemljo, ker ni bil uporabljen za namen gradnje na gradbišču, kjer je nastal,

4. masi ter dobaviteljnih izkopane rodovitne zemlje, in sicer ločeno za izkopano rodovitno zemljo, ki ji je prenehal status odpadka v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, in izkopano rodovitno zemljo, za uporabo katere je pridobil okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, in

5. masi ter dobaviteljnih nadomestnih gradbenih materialov, ki so bili na gradbišču uporabljeni pri gradnji gradbenih inženirskih objektov ali za zasipanje izkopov, in sicer ločeno za nadomestne gradbene materiale, ki jim je prenehal status odpadka v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, in nadomestne gradbene materiale, za uporabo katerih je pridobil okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi.

(3) Evidenco o nastajanju gradbenih odpadkov in ravnanju z njimi iz prvega odstavka tega člena je treba voditi v formatu, katerega obrazec objavi ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek mora izvajalec gradnje voditi evidenco o nastalih odpadkih na gradbišču in ravnanju z njimi v informacijskem sistemu e-Graditev.

8. člen

(poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi ter poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi na gradbišču)

(1) Izvajalec gradnje poroča o nastalih gradbenih odpadkih in o ravnanju z njimi kot izvirni povzročitelj odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

(2) Izvajalec gradnje za predložitev poročila iz prejšnjega odstavka uporabi informacijski sistem o ravnanju z odpadki iz predpisa, ki ureja odpadke.

(3) Če gre za gradnjo v skladu s petim odstavkom 6. člena te uredbe, mora izvajalec gradnje izdelati tudi poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi na gradbišču, ki mora vsebovati najmanj podatke o:

1. v času gradnje nastalih vrstah in masah odpadkov,
2. masi stranskih proizvodov in proizvodov, oddanih v nadaljnjo uporabo,
3. vrsti in masi gradbenih odpadkov, oddanih zbiralcem gradbenih odpadkov,
4. vrsti in masi gradbenih odpadkov, oddanih izvajalcem obdelave odpadkov,
5. vrsti in masi gradbenih odpadkov, pripravljenih za ponovno uporabo na kraju nastanka,
6. prostornini in masi neonesnaženega dela tal in drugega prisotnega materiala, ki sta bila brez obdelave uporabljena za gradnjo na gradbišču, kjer sta bila izkopana,
7. vrsti in masi gradbenih odpadkov, ki jih je izvajalec gradnje obdelal sam, in o nadaljnjem ravnanju s produkti obdelave,

8. masi ter dobaviteljnih izkopane rodovitne zemlje, ki ni bila izkopana na tem gradbišču, uporabljene za gradnjo na gradbišču, in sicer ločeno za izkopano rodovitno zemljo, ki ji je prenehal status odpadka v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, in izkopano rodovitno zemljo, za uporabo katere je pridobil okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, in

9. masi ter dobaviteljnih nadomestnih gradbenih materialov, ki so bili na gradbišču uporabljeni pri gradnji gradbenih inženirskih objektov ali za zasipanje izkopov, in sicer ločeno za nadomestne gradbene materiale, ki jim je prenehal status odpadka v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi, in nadomestne

gradbene materiale, za uporabo katerih je pridobil okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi,

10. zbiralcih gradbenih odpadkov in izvajalcih obdelave teh odpadkov.

(4) Nadzornik in vodja nadzora sta dolžna preveriti poročilo iz prejšnjega odstavka in podati pisno izjavo o tem, da ob zaključku gradnje na gradbišču ni več začasno skladiščenih odpadkov in da je ravnanje z odpadki na gradbišču potekalo v skladu z načrtom gospodarjenja z gradbenimi odpadki iz 6. člena te uredbe. Izjava je obvezna priloga poročilu iz prejšnjega odstavka. Nadzornik je kazensko in odškodninsko odgovoren za resničnost podanih izjav.

(5) Poročilo iz prejšnjega odstavka je sestavni del dokazila o zanesljivosti objekta v skladu s predpisi s področja graditve in dokumentacije o izvedenih vzdrževalnih delih v javno korist

(6) Poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi na gradbišču je na zahtevo treba predložiti ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju.

III. RAVNANJE Z GRADBENIMI ODPADKI NA GRADBIŠČU

9. člen

(razvrščanje zemeljskih izkopov, odvzetih naplavin in drugih izkopanih naravnih materialov mineralnega izvora med odpadke)

(1) Zemeljski izkop, izkopen med gradnjo, je odpadek, razen če:

1. se bo neobdelan (v svojem prvotnem stanju) zagotovo uporabil za gradnjo na območju gradbišča, na katerem je bil izkopen, in je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

a) gre za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, za katerega iz posnetka ničelnega stanja tal v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja tal, izhaja, da niso presežene opozorilne imisijske vrednosti iz predpisa, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh, ali

b) celotna prostornina ne presega 500 m³, med izkopavanjem pa ni bila opažena onesnaženost tal z oljem, bitumenskimi mešanici ali odpadki, ki niso iz naravnega mineralnega materiala, ali

2. je ravnanje z njim kot stranskim proizvodom gradnje urejeno s predpisom, ki ureja merila za določitev, kdaj je zemeljski izkop, ki nastaja pri gradnji, stranski proizvod in ne odpadek.

(2) Zemeljski izkop, ki je nenevaren odpadek, se razvršča med odpadke s številko 17 05 04 s seznama odpadkov. Zemeljski izkop, ki je nevaren odpadek, se razvršča med odpadke s številko 17 05 03* s seznama odpadkov.

(3) Naravni material mineralnega izvora, ki je med gradnjo izkopen v slojih pod tlemi ali na območju, kjer se tla niso oblikovala, je odpadek, razen če:

1. se bo neobdelan (v svojem prvotnem stanju) zagotovo uporabil za gradnjo na območju gradbišča, na katerem je bil izkopen, ali

2. je ravnanje z njim kot stranskim proizvodom gradnje urejeno s predpisi s področja izkoriščanja mineralnih surovin.

(4) Naravni material mineralnega izvora, ki je nenevaren odpadek, se razvršča med odpadke s številko 17 05 04 s seznama odpadkov. Naravni material mineralnega izvora, ki je nevaren odpadek, se razvršča med odpadke s številko 17 05 03* s seznama odpadkov.

(5) Odvzete naplavine, ki so izkopane pri poglobljanju dna z bagranjem, so odpadki, razen če se bodo neobdelane (v svojem prvotnem stanju) zagotovo uporabile za premeščanje znotraj vodnih in priobalnih zemljišč površinskih voda v skladu s predpisi, ki urejajo vode, za namen upravljanja voda in vodnih poti ali preprečevanja poplav ali blažitve posledic poplav in suše ali izsuševanja.

(6) Odvzete naplavine, ki so nenevarni odpadki, se razvrščajo med odpadke s številko 17 05 06 s seznama odpadkov. Odvzete naplavine, ki so nevaren odpadki, se razvrščajo med odpadke s številko 17 05 05* s seznama odpadkov.

10. člen

(začasno skladiščenje)

(1) Pri začasnem skladiščenju gradbenih odpadkov na gradbišču morajo biti izpolnjene zahteve za skladiščenje odpadkov iz predpisa, ki ureja odpadke, in predpisa, ki ureja skladiščenje trdnih gorljivih odpadkov na prostem.

(2) Za preprečevanje negativnih vplivov na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda in na kemijsko stanje površinskih voda ter za preprečevanje tveganja za degradacijo tal se mora začasno skladiščenje posamezne vrste gradbenih odpadkov izvajati na enega od načinov, določenih v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Z odpadno vodo, ki kot posledica padavin nastaja na odprtih površinah, na katerih se začasno skladišči gradbeni odpadki, je treba ravnati kot z odpadno vodo, ki nastaja na površinah, na katerih se predhodno skladišči odpadki.

(4) Ne glede na določbe predpisa, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo, se za odpadno vodo, ki kot posledica padavin nastaja na površinah, na katerih se na prostem začasno skladišči gradbeni odpadki, uporabljajo določbe za padavinsko odpadno vodo iz navedenega predpisa, če:

1. so začasno skladiščeni nenevarni gradbeni odpadki mineralnega izvora, ali gradbeni odpadki nemineralnega izvora, ki se razvrščajo med odpadke s številkami 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07 ali 17 06 05 s seznama odpadkov,

2. se odpadna voda, ki nastaja kot posledica padavin, odvaja v javno kanalizacijo ali neposredno ali posredno v vode na območju, ki ni vodovarstveno območje, ali na območju, ki ni vplivno območje kopalnih voda, in

3. je začasno skladiščenje odpadkov urejeno na način, določen v drugem odstavku tega člena.

(5) Odpadno vodo, ki kot posledica padavin nastaja na mehansko utrjenih in vodoneprepustnih površinah (oznaka D iz priloge 1 te uredbe), na katerih se na prostem začasno skladišči gradbeni odpadki mineralnega izvora iz prejšnjega odstavka, je treba zajeti in mehansko obdelati v:

1. usedalniku, če se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo,
2. usedalniku in lovilniku olj ali čistilni napravi padavinske odpadne vode, če se padavinska odpadna voda odvaja neposredno ali posredno v vode ali v javno kanalizacijo za odvajanje izključno padavinske odpadne vode.

(6) Pri začasnem skladiščenju gradbenih odpadkov je treba v zvezi s preprečevanjem in zmanjševanjem emisije snovi v zrak upoštevati zahteve, ki jih določa predpis, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

11. člen

(predelava gradbenih odpadkov na gradbišču)

(1) Izvajalec predelave odpadkov lahko gradbene odpadke predeluje na premični napravi na gradbišču, na katerem so ti odpadki nastali, če ima okoljevarstveno dovoljenje za predelavo odpadkov v izkopano rodovitno zemljo ali v nadomestne gradbene materiale in izpolnjuje pogoje za tako predelavo odpadkov izven območja naprave za predelavo odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi.

(2) Predelava gradbenih odpadkov mineralnega izvora v premični napravi na gradbišču, na katerem so nastali, je dovoljena za:

1. nenevarne odpadke,
2. odpadke, ki se jim lahko pripiše oznaka za nevarni in nenevarni odpadke (odpadki z zrcalno številko), če se na podlagi predhodno izvedenega vrednotenja njihovih nevarnih lastnosti v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, ne uvrščajo med nevarne odpadke.

(3) Izvajalec predelave mora zagotoviti, da je premična naprava opremljena z napravo z vgrajenim sledilnim sistemom globalnega pozicioniranja (GPS), ki na podlagi satelitskega navigacijskega sistema določa točno lego in čas obratovanja premične naprave na posamezni lokaciji ter tako beleži vse premike premične naprave, in zagotavlja vpogled v zgodovino lokacij predelave odpadkov za najmanj pet let.

12. člen **(oddaja gradbenih odpadkov)**

(1) Izvajalec gradnje mora oddati gradbene odpadke zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov iz načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki iz 2. točke tretjega odstavka 6. člena.

(2) Izvajalec gradnje mora za vsako pošiljko gradbenih odpadkov zagotoviti evidenčni list v skladu s predpisom, ki ureja odpadke. Iz evidenčnega lista morata biti razvidna tudi podatka o številki gradbenega dovoljenja ali številki/oznaki projekta za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist ter parcelni številki gradnje.

(3) Če za gradbene odpadke ni mogoče zagotoviti snovne ali energetske predelave in jih izvajalec gradnje oddaja v odlaganje na odlagališču odpadkov ali nevarne gradbene odpadke v sežig ali sosežig, mora pošiljki teh odpadkov priložiti oceno odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja izdelavo ocene odpadka pred odlaganjem in ocene nevarnega odpadka pred sežiganjem ter o izvedbi kontrolne kemične analize odpadkov.

13. člen **(izjema)**

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena izvajalcu gradnje, ki je fizična oseba – posameznik, in ki je hkrati tudi investitor, ni treba zagotoviti oddaje gradbenih odpadkov zbiralcu gradbenih odpadkov ali neposredno v njihovo obdelavo, če količina gradbenih odpadkov v celotnem času izvajanja teh del ne presega največje količine gradbenih odpadkov iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Izvajalec gradnje iz prejšnjega odstavka mora za gradbene odpadke iz prejšnjega odstavka, za katere ni zagotovil oddaje v skladu s prejšnjim členom, sam zagotoviti odvoz in jih oddati izvajalcu obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, če ta zbiranje gradbenih odpadkov izvaja kot posebne storitve v skladu s predpisom, ki ureja metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

IV. ZBIRANJE GRADBENIH ODPADKOV

14. člen

(pogoji za zbiranje gradbenih odpadkov)

(1) Zbiralec lahko zbira gradbene odpadke, če ima v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, in uredbo, ki ureja odpadke, pridobljeno odločbo o dovolitvi opravljanja dejavnosti zbiranja odpadkov.

(2) Zbiralec gradbenih odpadkov mora imeti najmanj en zbirni center za najmanj eno vrsto gradbenih odpadkov, uvrščenih v skupino odpadkov s številko 17 s seznama odpadkov.

(3) Zbiralec gradbenih odpadkov lahko predhodno skladišči gradbene odpadke v skladu s predpisom, ki ureja odpadke in zahtevami te uredbe.

(4) Zbiralec odpadkov, ki prevzema gradbene odpadke neposredno od izvernih povzročiteljev, mora z javnim naznanilom na krajevno običajen način objaviti način in pogoje prevzemanja gradbenih odpadkov, obveščanje pa ponoviti vsaj vsakih 12 mesecev.

15. člen

(načrt zbiranja gradbenih odpadkov)

(1) Ne glede na predpis, ki ureja odpadke, je treba načrt zbiranja gradbenih odpadkov, ki mora vsebovati podatke iz načrta zbiranja odpadkov iz predpisa, ki ureja odpadke, priložiti k vlogi za vpis v evidenco zbiralcev odpadkov.

(2) Načrt zbiranja gradbenih odpadkov mora v zvezi s predvidenimi načini predelave ali odstranjevanja gradbenih odpadkov upoštevati usmeritve iz operativnega programa varstva okolja za področje ravnanja z gradbenimi odpadki.

16. člen

(prevzem odpadkov v zbirni center)

(1) Zbiralec odpadkov mora s pregledom vsake pošiljke odpadkov preveriti istovetnost odpadkov in pisno dokumentirati rezultat tega preverjanja.

(2) Preverjanje odpadkov in dokumentiranje rezultatov preverjanja vključuje vizualni pregled istovetnosti odpadkov in preverjanje izvora odpadkov ter lastnosti, pomembnih za karakterizacijo odpadka, iz spremne dokumentacije, ki mora biti zbiralcu odpadkov posredovana ali predana ob vsaki njihovi dostavi, in mora vsebovati zlasti:

1. evidenčni list v skladu z zahtevami predpisa, ki ureja odpadke, in se mora v primeru pošiljke zemeljskega izkopa zgornjega dela tal, ki je namenjen za predelavo v izkopano rodovitno zemljo, izpolniti ločeno od evidenčnih listov za pošiljke zemeljskega izkopa, ki je namenjen za predelavo v nadomestne gradbene materiale, in

4. rezultate vrednotenja nevarnih lastnosti odpadka, če gre za odpadke, ki se jim lahko pripiše oznaka za nevarni in nenevarni odpadek (odpadki z zrcalno številko).

(3) Če iz podatkov iz prejšnjega odstavka izhaja, da se odpadki razvrščajo med nevarne odpadke, mora zbiralec odpadkov zanje zagotoviti predpisano ravnanje za nevarne odpadke.

17. člen

(predhodno skladiščenje)

(1) Pri predhodnem skladiščenju gradbenih odpadkov v zbirnem centru morajo biti izpolnjene enake zahteve, kot so v 10. členu te uredbe določene za začasno skladiščenje.

(2) Za preprečevanje negativnih vplivov na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda in na kemijsko stanje površinskih voda ter za preprečevanje tveganja za degradacijo tal, se mora predhodno skladiščenje posamezne vrste gradbenih odpadkov izvajati na enega od načinov, določenih v Prilogi 1 te uredbe.

(3) Po predhodnem sortiranju in skladiščenju odpadkov se številka odpadka ne spremeni.

(4) Izpolnjevanje pogojev iz prejšnjih odstavkov tega člena v zvezi s predhodnim skladiščenjem gradbenih odpadkov se preverja ob vpisu zbiralcev gradbenih odpadkov v evidenco zbiralcev odpadkov.

(5) V primeru uveljavljanja izjeme od določb iz predpisa, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo iz četrtega odstavka 10. člena te uredbe, mora upravljavec predhodnega skladišča gradbenih odpadkov k vlogi za vpis v evidenco zbiralcev odpadkov poleg dokumentov, ki jih za ta vpis zahteva predpis, ki ureja odpadke, priložiti tudi:

- opis nameravanega predhodnega skladiščenja gradbenih odpadkov, iz katerega je razvidna skladnost skladiščenja z zahtevami iz Priloge 1 te uredbe, in

- izjavo, da bo predhodno skladiščil le gradbene odpadke nemineralnega izvora s številkami odpadkov 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07 ali 17 06 05 s seznama odpadkov in nenevarne gradbene odpadke mineralnega izvora.

18. člen

(evidenca o zbiranju odpadkov)

Zbiralec gradbenih odpadkov mora voditi evidenco o zbiranju odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

19. člen

(poročilo o zbranih gradbenih odpadkih)

Zbiralec gradbenih odpadkov poroča o zbranih odpadkih v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

XV. NADZOR

20. člen

(inšpekcijski nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja.

(2) Nadzor nad izvajalci gradnje in nadzorniki opravljajo gradbeni inšpektorji.

(3) Nadzor nad stranskimi gradbenimi proizvodi imajo tržni inšpektorji.

XVI. KAZENSKE DOLOČBE

21. člen (težji prekrški)

(1) Z globo od 10.000 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki je investitor, če: 1. ne zagotovi načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki in izdelavo dopolnitve tega načrta v skladu s 6. členom te uredbe,

2. ne imenuje osebe izvajalca gradnje, ki je na gradbišču odgovorna za ravnanje z odpadki v skladu s 5. točko 4. člena te uredbe.

3. ne hrani dokumentacije v skladu s 6. točko 4. člena te uredbe,

(2) Z globo od 10.000 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki je izvajalec gradnje, če:

1. ne ravna z gradbenimi odpadki v skladu z načrtom gospodarjenja z gradbenimi odpadki, kot to določa 1. točka prvega odstavka 5. člena te uredbe,

2. ob začetku gradnje ne zagotoviti naročila za prevzem gradbenih odpadkov v skladu z 2. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

3. ne zagotovi vrednotenja nevarnih lastnosti v skladu s 3. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

4. ne zagotovi osebe za nadzor nad količinami in vrstami nastalih gradbenih odpadkov na gradbišču in njihovi oddaji ter skladnost ravnanja odpadki s podatki iz načrta gospodarjenja z gradbenimi odpadki v skladu s 4. točko prvega odstavka 5. člena,

5. ne izpolni ali ne potrdi evidenčnih listov za pošiljke odpadkov, ki se pošiljajo z območja gradbišča zbiralcu odpadkov ali izvajalcu njihove obdelave ali prevzemajo na gradbišču za namen gradnje v skladu z zahtevo iz 5. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe,

6. ne zagotovi začasnega skladiščenja za odpadke, ki niso navedeni v načrtu o gospodarjenju z gradbenimi odpadki ali o nastanku takih odpadkov ne obvestiti investitorja v skladu s 5. točko prvega odstavka 6. člena te uredbe,

7. ne zagotovi ločenega zbiranja in začasnega skladiščenja gradbenih odpadkov v skladu z zahtevo iz 7. točke prvega odstavka 5. člena te uredbe,

8. ne zagotovi ločenega zbiranja zemeljskega izkopa zgornjega dela tal in oddajo tega zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu predelave zaradi njegove predelave v izkopano rodovitno zemljo v skladu z 8. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

9. uporabi zemeljski izkop v nasprotju z 9. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

10. ne prepreči mešanja gradbenih odpadkov v skladu z 11. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

11. začasno skladišči gradbene odpadke na gradbišču v nasprotju z 12. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

12. uporabi za gradnjo na gradbišču zemeljski izkop ali odvzete naplavine v nasprotju s 13. točko prvega odstavka 5. člena te uredbe,

13. ne zagotovi vodenja evidence o nastajanju odpadkov na gradbišču in ravnanju z njimi (14. točka prvega odstavka 5. člena in 7. člen te uredbe), in

14. ne izdela letnega poročila o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi v skladu s prvim odstavkom 8. člena te uredbe ali poročila o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi na gradbišču v skladu z tretjim odstavkom 8. člena te uredbe,

(3) Z globo od 6.000 do 20.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je imetnik gradbenih odpadkov.

(4) Z globo od 2.000 do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

22. člen
(lažji prekrški)

Z globo 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje fizična oseba – posameznik, ki z gradbenimi odpadki ravna v nasprotju s 13. členom te uredbe.

XVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen
(veljavnost načrtov gospodarjenja z gradbenimi odpadki)

Načrti gospodarjenja z gradbenimi odpadki, izdelani v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO), so veljavni pri gradnjah, pri katerih so investitorji prijavili pričetek gradnje pred uveljavitvijo te uredbe.

(24. člen)
(poročilo o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi)

Izvajalci gradnje poročilo iz prvega odstavka 8. člena te uredbe ministrstvu prvič pošljejo za leto 2026.

25. člen
(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO).

(2) Z dnem uveljavitve te uredbe se za predelavo gradbenih odpadkov v premičnih napravah preneha uporabljati Uredba o obdelavi odpadkov v premičnih napravah (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2).

26. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati 1. januarja 2026.

Št.
Ljubljana,
EVA 2025-2570-0034

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob l.r.
Predsednik

PRILOGA 1

ZAHTEVE ZA ZAČASNO IN PREDHODNO SKLADIŠČENJE GRADBENIH ODPADKOV

Oznake A, B, C, D, E in F iz Preglednice pomenijo načine skladiščenja, ki zagotavljajo ustrezno stopnjo varstva tal in podzemne ter površinske vode pred onesnaženjem, ki jo je treba zagotoviti pri začasnem in predhodnem skladiščenju posameznih vrst gradbenih odpadkov, pri čemer oznaka A predstavlja način skladiščenja, ki zagotavlja najmanjšo stopnjo varstva tal in podzemne vode pred onesnaženjem, oznaka F pa način skladiščenja, ki zagotavlja največjo stopnjo varstva tal in podzemne vode pred onesnaženjem:

A - skladiščenje na neobdelani temeljni podlagi brez urejenega odvajanja odpadne vode, ki nastaja kot posledica padavin;

B - skladiščenje na mehansko utrjeni in vodoprepustni temeljni podlagi, ki omogoča površinsko posredno odvajanje padavinske odpadne vode v vodo;

C – skladiščenje v zaprtih/pokritih zabojnikih, pri čemer so tla skladiščenja urejena v skladu z oznako B;

D - skladiščenje na mehansko utrjeni in vodoneprepustni temeljni podlagi z urejenim posrednim odvajanjem odpadne vode, ki nastaja kot posledica padavin, v javno kanalizacijo ali neposredno ali posredno v vodo, pri čemer se za vodoneprepustno temeljno podlago štejejo tla, katerih vodoprepustnost je manjša od vertikalne prepustnosti 5x10⁻⁸ m/s;

E - skladiščenje v zaprtih/pokritih zabojnikih, pri čemer so tla skladiščenja urejena v skladu z oznako D;

F - skladiščenje v pokritih prostorih, kjer je preprečen vdor vode, ki nastaja kot posledica padavin, na skladiščne površine.

Številka odpadka	Opis odpadka	Začasno skladiščenj e ¹	Predhodno skladiščenj e ²
17 01 01	Beton	B	B
17 01 02	Opeke	B	B
17 01 03	Ploščice, keramika	B	B
17 01 06*	Mešanice ali ločene frakcije betona, opeke, ploščic in keramike, ki vsebujejo nevarne snovi	E ali F	E ali F
17 01 07	Mešanice betona, opeke, ploščic in keramike, ki niso navedene v 17 01 06	D	D
17 02 01	Les	A D za obdelan gradbeni les	B D za obdelan gradbeni les
17 02 02	Steklo	C ali F	C ali F
17 02 03	Plastika	B	B
17 02 04*	Steklo, plastika in les, ki vsebujejo nevarne snovi, ali so z njimi onesnaženi	F	F
17 03 01*	Bitumenske mešanice, ki vsebujejo premogov katran	F	F
17 03 02	Bitumenske mešanice, ki niso navedene v 17 03 01	B	D
17 03 03*	Premogov katran in proizvodi, ki vsebujejo katran	E ali F	E ali F
17 08 01*	Gradbeni materiali na osnovi sadre, ki so onesnaženi z nevarnimi snovmi	E ali F	E ali F
17 08 02	Gradbeni materiali na osnovi sadre, ki niso navedeni v 17 08 01	E ali F	E ali F

Številka odpadka	Opis odpadka	Začasno skladiščenj e¹	Predhodno skladiščenj e²
17 04 01 17 04 02 17 04 03 17 04 04 17 04 05 17 04 06 17 04 07	Kovine (vključno z zlitinami)	B	B
17 04 09*	Kovinski odpadki, onesnaženi z nevarnimi snovmi	D ali F	D ali F
17 04 10*	Kabli, ki vsebujejo olje, premogov katran in druge nevarne snovi	D ali F	D ali F
17 04 11	Kabli, ki niso navedeni v 17 04 10	D ali F	D ali F
17 05 03*	Zemlja in kamenje, ki vsebujeta nevarne snovi	C	C
17 05 04	Zemlja in kamenje, ki nista navedena v 17 05 03	A	B
17 05 05*	Material, izkopan pri poglobljanju dna z bagranjem, ki vsebuje nevarne snovi	C	C
17 05 06	Material, izkopan pri poglobljanju dna z bagranjem, ki ni naveden v 17 05 05	A	B
17 05 07*	Tolčenec izpod železniških tirov in pragov, ki vsebuje nevarne snovi	C	C
17 05 08	Tolčenec izpod železniških tirov in pragov, ki ni naveden v 17 05 07	A	B
17 06 01*	Izolirni materiali, ki vsebujejo azbest	E ali F	E ali F
17 06 03*	Drugi izolirni materiali, ki sestojijo iz nevarnih snovi ali jih vsebujejo	E ali F	E ali F
17 06 04	Izolirni materiali, ki niso navedeni v 17 06 01 in 17 06 03	E ali F	E ali F
17 06 05	Gradbeni materiali, ki vsebujejo azbest	B	D
17 09 01*	Drugi gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov, ki vsebujejo živo srebro	F	F
17 09 02*	Drugi gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov, ki vsebujejo PCB (npr. tesnilne mase, ki vsebujejo PCB, talne obloge na osnovi smol, ki vsebujejo PCB, zasteklitve z izolirnimi stekli, ki vsebujejo PCB, in kondenzatorji, ki vsebujejo PCB)	F	F
17 09 03*	Drugi gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov (vključno z mešanicami odpadkov), ki vsebujejo nevarne snovi	F	F
17 09 04	Mešanice drugih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov, ki niso navedene v 17 09 01, 17 09 02 in 17 09 03	F	F

¹ Skladiščenje odpadkov pri izvirnem povzročitelju odpadkov na kraju njihovega nastanka (na gradbišču).

² Skladiščenje odpadkov pri zbiralcu v zbirnem centru.

PRILOGA 2

IZJEME ZA ODDAJO GRADBENIH ODPADKOV, KI NASTANEJO NA GRADBIŠČU

Preglednica: Največje količine gradbenih odpadkov na gradbišču, za katere je v skladu s 13. členom te uredbe dovoljena oddaja izvajalcu obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov

Številka odpadka	Opis	Največja količina
17 01 01, 17 01 02, 17 01 03 17 08 02	odpadni beton, opeka, ploščice, keramika in odpadki na osnovi sadre	1 m ³
17 06 05	gradbeni odpadki, ki vsebujejo azbest	0,5 m ³
17 06 01* ali 17 06 05*	odpadni azbestcementni gradbeni izdelki	0,5 m ³
17 02 01, 17 02 02, 17 02 03	odpadni les, steklo, plastika	1 m ³
17 03 02	bitumenske mešanice	0,5 m ³
17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07	odpadne kovine	100 dm ³
17 06 04	odpadni izolirni materiali	1 m ³
17 05 04	zemeljski izkop, ki je nenevaren odpadek	< 2 m ³

Obrazložitev:

Gradbeni odpadki in odpadki iz odstranitve objektov (v nadaljnjem besedilu: gradbeni odpadki) so po nastali količini največja skupina odpadkov tako v Sloveniji kot tudi v EU, z razmeroma stabilnimi količinami, proizvedenimi v daljšem časovnem obdobju, in visokimi stopnjami predelave. To sicer daje vtis, da se z njimi ravna krožno, vendar podrobnejši pregled razkrije, da predelava teh odpadkov v veliki meri temelji na postopkih zasipanja in nizkokakovostnem recikliranju, kar ovira možnost dejanskega prehoda na krožno ravnanje z gradbenimi odpadki. V letu 2023 je v Republiki Sloveniji nastalo nekaj manj kot 11,4 milijona ton odpadkov, od katerih je bilo kar tri četrtine (skoraj 8,5 milijona ton) gradbenih odpadkov, od teh pa kar 79 odstotkov zemeljskih izkopov. S končnimi postopki je bilo v letu 2023 predelanih 10,7 milijona ton odpadkov, od tega skoraj 73 odstotkov po postopku zasipanja, pri čemer so s 7,4 milijona ton (95 odstotki) prevladovali gradbeni odpadki.

Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2) je veljavna od 22. 4. 2008, zahteve glede ravnanja z gradbenimi odpadki in odpadki iz odstranitve objektov pa se bistveno niso spreminjale od sprejetja pravilnika, ki je urejal ravnanje z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih, v letu 2003.

V zadnji spremembi okvirne direktive o odpadkih (Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih) je bila zaradi pojasnitve uporabe pojma dodana opredelitev gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov in sicer se ta nanaša na odpadke, ki na splošno nastanejo pri gradnji in rušenju, vključuje pa tudi tiste odpadke, ki nastanejo pri manjših gradbenih in rušilnih delih, ki jih ljudje opravijo sami v zasebnih gospodinjstvih. Gradbene odpadke je treba razumeti kot vrste odpadkov iz poglavja 17 s seznama odpadkov iz Sklepa 2014/955/EU v različici, veljavni na dan 4. julija 2018.

Zadnja sprememba okvirne direktive v 9. členu (preprečevanje odpadkov) jasno določa, da je treba sprejeti ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov, ki se nanašajo na spodbujanje ponovne uporabe proizvodov in vzpostavitev sistemov za spodbujanje dejavnosti popravil in ponovne uporabe, tudi v zvezi z gradbenimi materiali in proizvodi. Nadalje v 11. členu (priprava za ponovno uporabo in recikliranje) direktiva določa, da je treba sprejeti ukrepe za spodbujanje selektivnega rušenja, da bi omogočili izločanje in varno ravnanje z nevarnimi snovmi ter olajšali ponovno uporabo in visokokakovostno recikliranje, in sicer s selektivnim izločanjem materialov pri rušenju, ter da bi zagotovili vzpostavitev sistemov sortiranja gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov, vsaj za les, mineralne frakcije (beton, opeka, ploščice in keramika, kamni), kovine, steklo, plastiko in mavec.

Za učinkovito ravnanje z gradbenimi odpadki je bistveno ločeno zbiranje odpadkov na izvoru, s posebnim poudarkom na nevarnih odpadkih, ki že v majhnih količinah lahko ovirajo nadaljnje postopke priprave na ponovno uporabo in recikliranje. Če nevarne snovi, kot so npr. azbest in težke kovine niso primerno izločene iz toka nastalih gradbenih odpadkov že na mestu nastanka, je lahko onesnažen celoten tok nastalih odpadkov. To zahteva strokovno selektivno rušenje in natančne postopke ločevanja na gradbišču - bolje kot so gradbeni odpadki in odpadki iz rušenja objektov ločeni, učinkovitejše je recikliranje in boljša je kakovost recikliranih agregatov in materialov.

Veljavni cilj iz okvirne direktive o odpadkih zaradi učinkovitega prehoda k evropskemu krožnemu gospodarstvu z visoko stopnjo učinkovitosti virov določa, da morajo države članice sprejeti ukrepe, da se do leta 2020 priprava za ponovno uporabo, recikliranje in snovna predelava, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomestitev drugih materialov, nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov pri rušenju objektov, z izjemo naravno prisotnega materiala, opredeljenega v kategoriji 17 05 04 v seznamu odpadkov, povečajo na najmanj 70 odstotkov mase. Z zadnjo

spremembo okvirne direktive Komisija napoveduje, da bo do konca leta 2024 preučila določitev tega cilja in ga glede na ugotovitve prilagodila (verjetno zaostрила).

Komisija je s ciljem učinkovitejšega ravnanja z gradbenimi odpadki septembra 2016 izdala tudi »Protokol EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov«. Preglednost in sledljivost nad odpadki je treba zagotoviti v vseh fazah ravnanja z gradbenimi odpadki, saj to lahko odločilno prispeva k zaupanju v reciklirane proizvode.

Upoštevanje hierarhije ravnanja z odpadki zagotavlja koristi z vidika učinkovite rabe virov, trajnosti in prihrankov pri stroških. Za zagotovitev ponovne uporabe gradbenih proizvodov je treba ustvariti trg, za ustvarjanje povpraševanja po teh materialih pa je potreben dokaz o zadovoljivi kakovosti. Spodbujanje recikliranja gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov ter njihove ponovne uporabe ni smiselno, če to škoduje okolju, zdravju ali varnosti.

Glavni cilj predloga uredbe je urediti ravnanje z odpadki na gradbišču in pri zbiralcu gradbenih odpadkov, predvsem pa zagotoviti dosledno ločeno zbiranje (od tega zavisi učinkovitost ponovne uporabe, priprave odpadkov za ponovno uporabo in recikliranja, pa tudi kakovost recikliranih materialov), čim večjo stopnjo preprečevanja nastajanja gradbenih odpadkov (s prednostno uporabo neonesnaženega dela tal in drugega prisotnega materiala na mestu nastanka), ter oddajo nastalih odpadkov zbiralcem odpadkov ali izvajalcem njihove obdelave. S tem bo primerno urejen po količini daleč največji tok odpadkov na način, ki v največji meri podpira prehod v krožno gospodarstvo. Pomembno je tudi upoštevanje principa povzročitelj plača (določno opredeljene obveznosti investitorja in izvajalca del kot povzročitelja odpadkov).

Predlog uredbe je pripravljen s namenom prispevka k doseganju cilja recikliranja gradbenih odpadkov, določenega v okvirni direktivi o odpadkih, k povečanju zaupanja v proces ravnanja z gradbenimi odpadki ter k „zapiranju zank“ življenjskih ciklov proizvodov z okrepljenim recikliranjem in ponovno uporabo ter posledično s koristmi za okolje in gospodarstvo. Prispevati mora k boljši identifikaciji gradbenih odpadkov, učinkovitemu ločenemu zbiranju ob nastanku odpadkov, posledično pa tudi k učinkovitejši predelavi teh odpadkov.

Bistvena sprememba glede na veljavno Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2) je v odgovornosti za nastale odpadke – izvirni povzročitelj gradbenih odpadkov je izvajalec gradnje, saj odpadki nastajajo pri izvajanju njegove dejavnosti (v veljavni uredbi je za odpadke odgovoren investitor). Izvajalec gradnje vodi ustrezne evidence o nastajanju odpadkov in ravnanju, ter o tem tudi poroča.

Uredba določa tudi pogoje predelave gradbenih odpadkov na premični napravi na gradbišču, na katerem so ti odpadki nastali, če ima izvajalec predelave teh odpadkov okoljevarstveno dovoljenje za predelavo odpadkov v izkopano rodovitno zemljo ali v nadomestne gradbene materiale in izpolnjuje pogoje za tako predelavo odpadkov izven območja naprave za predelavo odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja predelavo odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi. Kakovost produktov predelave mora biti enaka, ne glede na to, ali predelava poteka v premični ali nepremični napravi. Predelava v premični napravi je dovoljena za nenevarne odpadke in odpadke, ki se jim lahko pripiše oznaka za nevarni in nenevarni odpadki (odpadki z zrcalno številko), če se na podlagi predhodno izvedenega vrednotenja njihovih nevarnih lastnosti v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, ne uvrščajo med nevarne odpadke. Izvajalec predelave mora zagotoviti, da je premična naprava opremljena z napravo z vgrajenim sledilnim sistemom globalnega pozicioniranja (GPS), ki na podlagi satelitskega navigacijskega sistema določa točno lego in čas obratovanja premične naprave na posamezni lokaciji ter tako beleži vse premike premične naprave, in zagotavlja vpogled v zgodovino lokacij predelave odpadkov za najmanj pet let. Z dnem uveljavitve te uredbe se bo za predelavo gradbenih odpadkov v premičnih napravah

prenehala uporabljati Uredba o obdelavi odpadkov v premičnih napravah (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2).

Sočasno sta v javni obravnavi tudi vsebinsko povezana predlog Uredbe o merilih za določitev, kdaj je zemeljski izkop, ki nastaja pri gradnji, stranski proizvod in ne odpadek in predlog Uredbe o predelavi odpadkov mineralnega izvora v nadomestne gradbene materiale in o njihovi uporabi.